

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Nisan 2018 • No: 121

Uzun İş Saatlerine, Yoksulluğa, Sömürüye, Toplumsal Eşitsizliğe, Savaşlara Hayır!

Güzel Günler İşçi Sınıfının Mücadelesiyle Gelecek!

İşçi sınıfı gece gündüz çalışıp üretiyor, ekonomi büyüyor. Fakat bir yılda üretilen toplam değerden işçi sınıfının aldığı pay her sene azalıyor. Dolar milyarlarlarının sayısı artarken ve patronların kârı katlanırken, işçi sınıfı daha da yoksullaşıyor.

İşçiler, emekçiler, kardeşler!

Önümüz 1 Mayıs! İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü yaklaşıyor. 1 Mayıs sıradan bir gün değil. O bir simgedir. Kapitalist sömürüye, ezilmeye, insan yerine konmamaya karşı işçi sınıfının verdiği mücadelenin ve direnişin ifadesidir. Uzun iş saatlerine, düşük ücretlere, kötü yaşam koşullarına “yeter” diyen dünya işçilerinin mücadelesinin sembolüdür. Sömürünün, savaşların, toplumsal eşitsizliklerin olmadığı; insanlığın barış içinde, kardeşçe bir yaşam sürdüğü sınıfsız ve sınırsız bir dünya hayalidir 1 Mayıs!

Tarihte nice önemli, sembol haline gelmiş, insanları derinden etkileyen büyük günler vardır. Bu büyük ve sembolik günler durup dururken ortaya çıkmaz. Toplumların ya da halkların yaşamında önemli bir dönüm noktasını ifade eder bu günler. İşte **1 Mayıs da işçi sınıfının mücadele tarihinde böylesine önemli, büyük ve sembolik bir gündür.** 1800’lü yıllarda, Avrupa işçi sınıfı akıl almaz koşullarda çalışıyordu. İş saatleri 14 ilâ 16 saat arasında değişiyordu. İşçi sınıfının hiçbir sosyal ve demokratik hakkı yoktu. Üreten, alın teri döken ama sefaletle itilen işçi sınıfıydı. İşçi sınıfı on yıllar boyunca

grevler yaptı, isyan edip ayağa kalktı. Dalga dalga gelen mücadeleler sonucunda patronlar sınıfı, iş saatlerini önce 12, sonra da 10 saate düşürmek zorunda kaldı. Birleşen, sendikalar kuran, mücadele eden ve kazanan işçi sınıfı, gücünün farkına varıyordu. Bu arada iş saatlerinin 8 saate düşürülmesi talebi Avrupa'dan Amerika'ya kadar geniş yankı uyandırmaya, destek görmeye başlamıştı. 1886'nın 1 Mayıs'ında yüz binlerce Amerikalı işçi, 8 saatlik işgünü talebiyle üretimi durdurup meydanlara çıktı. İşçilerin mücadelesini ezmek için oyunlar tertipleyen egemenler, işçi mitingine bomba attırdılar ve suçu da işçi liderlerinin üzerine yıktılar. Dört işçi önderini idam ettirerek işçi sınıfına gözdağı vermek istediler. Ama yakılan ateşi söndüremediler. Üç yıl sonra, işçi sınıfının uluslararası örgütleri 1 Mayıs'ı tüm dünyada mücadele ve dayanışma gününe dönüştürdüler.

Kardeşler!

İşçi sınıfı yıllar içinde pek çok sosyal ve demokratik hak elde etti. Ancak bizler haklarımıza sahip çıkıp bekçiliğini yapmazsak, patronlar sınıfı bu haklarımıza el koymaktan geri durmaz. Nitekim özellikle son 30 yılda, tüm dünyada işçi sınıfının kazanılmış sosyal ve demokratik haklarına büyük bir darbe indirildi. Emeklilik yaşı yükseltildi, iş saatleri uzatıldı, ikramiye gibi sosyal haklar budandı ya da ortadan kaldırıldı, ücretler düşürüldü, esnek ve taşeron çalışma sistemi getirildi, sağlık alanında birçok hizmet paralı oldu, sendikacı ve örgütlü işçi sayısı hızla azaldı. Kısacası **işçi sınıfı örgütlü gücünü kaybettikçe, çalışma koşulları ağırlaştı ve yaşam standardı geriledi.**

Ama bu dönemde sermaye sınıfı palazlandıkça palazlandı. Kapitalist sistem her alanda eşitsizliği ve adaletsizliği daha da büyüttü. 42 süper zenginlerin servetinin 3,6 milyar insanın toplam zenginliğine eşit olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Milyarlarca işçi üretiyor ama bir avuç asalak tüm zenginliğe el koyuyor. Bir milyar insanın aç yatıp kalktığı, Afrika'da insanların açlıktan kırıldığı, milyonlarca çocuğun en basit hastalıklardan öldüğü, yüz milyonlarca insanın işsiz olduğu bir dünyada nasıl adalet olabilir?

Bu kapitalist sömürü sistemi yıkılmadığı için toplumu çürütüyor, insan ilişkilerini yozlaştırıyor. Bugün Ortadoğu'da milyonların canını alan, göçmen haline getiren, acı çektiren emperyalist savaşın nedeni bu sistemdir. İnsanları çikışsızlığa iten, toplumun psikolojisini bozan, şiddeti körükleyen ve kadınları bu şiddetin hedefi haline getiren bu sistemdir. Rekabeti, bireyciliği ve bençiliği kışkırtan, toplumda güvensizliği hâkim kılan bu sistemdir. Dayanışma, paylaşım, ahlâklı ve vicdanlı olma, dürüstlük gibi değerleri önemsizleştiren, aşındıran bu sistemdir.

Kardeşler!

Toplumsal eşitsizlik ve adaletsizlik, dünyada olduğu gibi Türkiye'de de giderek büyüyor. Alım gücü hızla eriyen işçi sınıfı, tam anlamıyla borç batağına itilmiş durumda. Ücretlerin yetersizliğinden dolayı kredi kartı kullanmayan, gelecek yıllarını bankalara ipotek ettirmeyen işçi yok gibi. **Dört kişilik bir ailenin yoksulluk sınırının 5 bin 500 lira olduğu, ama milyonlarca işçinin aylık sınırının altında kalan asgari ücretle çalıştığı bir ülkede** iktidar, milli gelirin arttığını söyleyerek bizleri tezahürat yapmaya çağırıyor. Evet, işçi sınıfı gece gündüz çalışıp üretiyor, ekonomi büyüyor. Fakat bir yılda üretilen toplam değerden işçi sınıfının aldığı pay her sene azalıyor. Dolar milyarderlerinin sayısı artarken ve patronların kârı katlanırken, işçi sınıfı daha da yoksullaşıyor. Geçim sıkıntısı umutsuzluğa, umutsuzluk ise depresyona, şiddete, hatta intiharlara yol açıyor.

Türkiye'nin işçi ve emekçileri de kapitalist çürümeden ve artan şiddetten fazlasıyla etkileniyor.

Demokratik hakların yok edildiği, tüm iktidarın tek kişide toplandığı, siyasi baskının arttığı, muhalif olanların "vatan haini" ilan edildiği koşullarda başka ne olabilirdi? Hükümet, OHAL bahanesiyle her işçi grevini yasaklıyor, sendikaların miting ve yürüyüş yapması engelleniyor. Yaratılan baskı ortamında işçi sınıfının tepkisini ifade etmesinin önü kapatılıyor. Bedeli ne olursa olsun sermayenin büyümesini sağlama politikası yüzünden **iş güvenliği önlemleri alınmıyor**, gerekli denetimler yapılmıyor. Bu yüzden her sene 2 bin işçi, iş cinayetlerinde hayatını kaybediyor.

İşsizlik büyürken, hükümet **şeker fabrikalarını özelleştirerek** daha fazla işçiyi işsizliğin ve açlığın kucağına itiyor. Kamuda çalışan taşeron işçilere kadro verileceği söylendi ama şimdiden **binlerce işçi, işle ilgisi olmayan sınavla ve keyfi sorularla işsiz bırakıldı.**

Kardeşler

Alternatifsiz ve çaresiz değiliz. Biz tüm zenginliği üreten işçi sınıfıyız. Bizim çalışmadığımız ve üretmediğimiz koşullarda patronlar ve iktidar sahipleri bir hiçtir. Bunu bilerek bir araya gelmeli, örgütlenmeli, geçmişteki mücadele deneyimlerini öğrenmeli ve işçi dayanışmasını büyütmeliyiz. İşte **1 Mayıs** işçi dayanışmasının tüm dünyada gerçekleştiği bir gündür. O gün dünyanın dört bir köşesinde işçiler meydanlara çıkacak; sömürüye, savaşlara, anti-demokratik uygulamalara, baskı ve zulme dur demek için bir araya gelecekler. Bizler de 1 Mayıs geleneğine sahip çıkmalı, birliğimizi, dayanışmamızı ve örgütlü mücadelemizi büyütmeliyiz.

Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın İşçi Sınıfının Uluslararası Mücadele Birliği! ■

Biz tüm zenginliği üreten işçi sınıfıyız. Bizim çalışmadığımız ve üretmediğimiz koşullarda patronlar ve iktidar sahipleri bir hiçtir. Bunu bilerek bir araya gelmeli, örgütlenmeli, geçmişteki mücadele deneyimlerini öğrenmeli ve işçi dayanışmasını büyütmeliyiz.

Mal Sahibi Mülk Sahibi Hani Bunun İlk Sahibi?

Patronlar sınıfı, toplumun küçük bir azınlığını oluşturmalarına rağmen, üretilen toplam zenginliğin büyük çoğunluğuna el koyar ve bu şekilde geçmişin kralları, sultanları, firavunları gibi saltanat sürerler. Neden? Çünkü kapitalist dünyada üretim araçlarının sahibi patronlar sınıfıdır. Bankalar, şirketler, fabrikalar, makineler, madenler onlarıdır! İnşaatlar, barajlar, petrol kuyuları, santraller, toprak ve daha nice de patronlar sınıfının mülküdür! Peki ya toplumun geri kalan %99'unu oluşturan bizler, biz işçi ve emekçiler? Biz bu dünyanın mülksüzleriyiz! Borçlanıp hayatımızı ipotek altına sokarak veyahut ailelerimizin yıllarca çalışıp didinerek aldığı bir evimiz veya arabamız olabilir. Bunlar temel ihtiyaçlarımızı karşılamak içindir ama çoğunluğumuz bu temel ihtiyaçlardan bile mahrumuz. **Tüm zenginliği üreten biz işçilerin üretim araçları üzerinde ve üretim sürecinde hiçbir söz hakkı yok ve üstelik ürettiğimiz zenginlikten payımıza ancak yoksulluk düşüyor.**

Neredeyse bütün işçiler bu yoksulluk koşullarından bir nebze olsun uzaklaşmak için zengin olma hayalleri kurar. Fakat kapitalist sömürü düzeninin işleyiş yasaları gereği bu hayal gerçekleşmez, gerçekleşemez. Kapitalizmde bir işçinin bırakalım zengin olmayı, yaşamını devam ettirebilmesi için emeğini ve alın terini ortaya koymaktan, ücret karşılığında işgücünü patrona satmaktan başka seçeneği yoktur. Peki, **çok çalışarak zengin olunabilir mi?** Elbette hayır! Bu gerçek çok açıktır fakat egemenler ellerindeki araçlarla gerçekleri ters yüz ederler. Meselâ patronların “başarı öyküleri” anlatılır. Bu öykülere göre patronların bir kısmı limon satarak, hamallık yaparak zengin olmuştur, çoğu zaten “işçilikten gelmedir”! İşin aslı tüm bu anlatılanlar palavradır. İşçiler zengin olma hayalleri kurmaya devam etsin ve bu aşağılık sömürü düzenine karşı mücadele etme ihtiyacı hissetmesin diye anlatılır bu öyküler! Zengin olmanın, sermaye sahibi olmanın formülü bambaşkadır.

Yaşadığımız topraklarda bundan yaklaşık 700 yıl önce bir soru soruldu; “Mal sahibi mülk sahibi hani bunun ilk sahibi?” Halk adına ve doğrular adına pek çok kalam etmiş Yunus Emre’ye aittir bu anlamlı soru. Öyle ya ortada bir mal varsa, bunun bir de mutlaka ilk sahibi olmalıdır. Peki, halk ozanı Yunus’un bu sorusunun cevabı nedir? Bir örnek üzerinden cevaplamaya çalışalım. Diyelim ki bir bölgede kömür madeni olduğu düşünülüyor. O bölgeye maden ocağı kurulmadığı ve işçi oraya kazmayı vurmadığı sürece bu bir işe yarar mı? Ortaya bir zenginlik çıkar mı? Asla! Ne zamanki emek devreye girer ve kömür çıkartılır, işte o zaman o bölgedeki kömür madeni

potansiyel değer olmaktan çıkarak reel değere dönüşür. **İşçinin emeği olmadan, işçi çalışıp kömürü çıkartmadan patron sermayesini büyütemez.** O zaman sorumlusunun cevabı bellidir; mal-mülk dediğimiz şey

Tüm zenginliği üreten biz işçilerin üretim araçları üzerinde ve üretim sürecinde hiçbir söz hakkı yok ve üstelik ürettiğimiz zenginlikten payımıza ancak yoksulluk düşüyor.

yani sermaye; emeğin bir ürünüdür. Yani **zenginliğin formülü emeğin sömürsü, yağması ve talanıdır!**

Bu yetmezmiş gibi patronlar işçilere ekmek verdiklerini söyleyip, ne kadar hayırsever olduklarından dem vuruyorlar. Hatta bununla da kalmayıp daha da ileri gidiyorlar. Meselâ sendikalaşan veya bir haksızlığa karşı çıkan işçiler hainlikle, nankörlükle suçlanıyor. Patronlar, müdürler veya ustabaşları adeta bozuk plak gibi “sana ekmek veriyoruz, sen nankörlük ediyorsun!”, “ekmek yediğin yere ihanet ediyorsun!” diyorlar. Böylece işçileri baskı altında tutmak, sanki işçi suç işlemiş gibi psikoloji yaratmak istiyorlar. Ne yazık ki çoğu kez bunda başarılı da oluyorlar. Ama sınıf çıkarlarını bilen işçiler şöyle derler: “Hop hemşerim! Orada dur bakalım, kim kime ekmek veriyor?”

Gerçekten kim kime ekmek veriyor? Patronların işkembelerini, ceplerini ve banka hesaplarını dolduran bizleriz. Dünya üzerindeki tüm malın-mülkün, zenginliğin yaratıcısı da gerçek sahibi de bizlerin ve bizden önceki işçi kuşaklarının çalınan emeğidir! Fakat mülk sahibi egemenler iktidarlarını ve varlıklarını korumak için geçekleri baş aşağı çeviriyorlar. Ellerimiz balçık gibi itaatli, karanlık gibi kör, çoban köpekleri gibi aptal olsun diye, ellerimiz isyan etmesin diye dönüyor bu yalan değirmenleri! Bu sömürü ve zulüm dünyasını yıkarak yarattığımız tüm zenginlikleri eşitçe paylaşacağımız sömürsüz bir dünya kurmayalım diye dönüyor! İşçi kardeşler bize oynanan oyunun farkında mısınız? ■

UID-DER Kadın Komitesi: Yaşamı Değiştirmeye İrademiz de Gücümüz de Var!

Bitmek tükenmek bilmeyen ev işleriyle boğuşurken, işyerinde kan ter içinde çalışırken, çocuklarımızın ihtiyaçlarını karşılamak için çaba sarf ederken biz emekçi kadınlar günün 24 saatten daha uzun olmasını dileriz. Sanki işleri bitirmek, dinlenmek ve yeterince uyumak için asla yeterli değildir zaman. Her zaman yorgun, her zaman stresli hissederiz kendimizi. Ömrümüz bu şekilde gelir geçer. Oysa aslında hepimiz biliriz ki sorun günlerin kısalığı değil üzerimizdeki yükün ağırlığıdır. Çalışarak geçirdiğimiz saatlerin uzunluğudur.

UID-DER'in internet sitesine gönderdiği kısa mektubunda şöyle diyordu metal işçisi bir kadın: "10 saat olan çalışma saatlerimiz son 6 aydır patronumuz tarafından 12 saate çıkarıldı. Hafta sonları da dâhil olmak üzere her gün çalışıyoruz. Hatta bazı günler 16 saat çalışıyoruz. Eve

gidip, uyuyup sabah tekrar işe gelen robotlara dönüştük. Hatta bir sabah günlerdir evimin salonuna girmediğimi fark ettim. Evden çıkmadan önce salona girip, birkaç dakika salonda zaman geçirerek, kendimi mutlu etmeye çalıştım."

Bu sözler günün büyük bölümünü çalışarak geçirmenin insanı ne hale getirdiğini çarpıcı bir biçimde anlatıyor. Çalışmaktan robota dönmek, evin salonunda birkaç dakika geçirmekle mutlu olmaya çalışmak, bunu bir lüks gibi yaşamak... İşte patronların daha fazla para kazanmak için işçilere, emekçi kadınlara reva gördükleri yaşam budur. Oysa bizler insanız, insan sadece karnını doyurarak insan olamaz. Ekmek paramız için çalışmanın dışında dinlenmeye, kendimize ve sevdiklerimize zaman ayırmaya, ruhumuzu beslemeye, bize mutluluk veren uğraşlar edinmeye, dostluğa, dayanışmaya, dünyayı kendimiz ve sevdiklerimiz için daha güzel bir yer yapmak için kafa yormaya, yaşamı yeniden ve yeniden üretmeye ihtiyacımız var. Ve bütün bunları yapabilmek için zamana...

İnsan bunları yapabilirse insandır. Bunlar için zamanımız yoksa ne kalır geriye? Bir robot mu? Makine mi? Demek ki patronlar tüm zamanımıza kendi kârları için el koymakla kalmıyor, gerçek anlamda insan olmamıza bile izin vermiyorlar.

Fabrikada çalışan bir başka kadın kardeşimizin mektubu da bu gerçeğe işaret ediyor: "15 senedir çalışma hayatının içinde olan bir kadın işçiyim. Ben de uzun çalışma saatlerinden, ağır çalışma koşullarından nasibimi fazlasıyla alıyorum. Hayatımız fabrikayla ev arasında geçip gidiyor. Ağır çalışma koşulları her gün hayatımızdan alıyor. Ömrümü patronlar uğruna tüketmek istemiyorum. Benim de bir hayatım var. Yüreğimin ta derinliklerinden inanıyorum ki bu koşulları değiştirmek mümkün. Beni hayattan koparan ağır çalışma koşullarına hayır demek için 1 Mayıs'ta UID-DER kortejinde, işçi kardeşlerimle birlikte taleplerimi haykıracağım."

Bu satırlarda dile getirilen duygular dünyanın dört bir yanında yüz milyonlarca emekçi kadın tarafından paylaşılıyor. 1800'lü yılların başından bu yana işçi sınıfının saflarında değişimin mümkün olduğuna yürekte inanan ve bu değişimi sağlamak için çalışan işçiler eksik olmadı. Bu işçilerin mücadelesiyle işçi sınıfının safları sıklaştı. Ağır çalışma koşullarının kendilerini hayattan koparmasını istemeyen işçiler, onlara yol gösteren mücadeleci kardeşlerine kulak verdiler. İş saatlerinin kısaltılması için mücadele ettiler. Bundan dolayı işçiler önceleri 12 ilâ 16 saat arasında çalışırken önce 10 saatlik işgünü hakkını, ardından 8 saatlik işgünü hakkını kazandılar. Tüm dünyada milyonlarca işçi on yıllar boyunca birlikte hareket ederek, "8 saat iş, 8 saat uyku, 8 saat canımız ne isterse" hedefiyle eylemler, grevler yaparak işgününü kısaltma mücadelesini zafere taşıdı. İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs bu mücadeleler sırasında doğdu. Bu mücadelelerin hem ürünü hem de sembolü oldu.

Gururla söyleyebiliriz ki emekçi kadınlar işgününün kısaltılması ve yaşamaya zaman kalması için verilen mücadelede her zaman erkek işçi kardeşleriyle omuz omuza olmuştur, haklılık duygusu ve kararlılıklarıyla bu mücadelede öne çıkmıştır. Bugün de emekçi kadınlar aynı duyguyla hareket ederek 1 Mayıs'a, 1 Mayıs geleneğine sahip çıkıyorlar. Tıpkı 8 Mart'ta yaptıkları gibi 1 Mayıs'ta alanlara çıkmaya hazırlanıyorlar. İş saatleri düşürülsün, yaşamaya zaman kalsın, sömürüye karşı mücadele büyüsün diye mücadele ediyorlar. ■

“O DİSK’ten Geldi”

Birleşik Metal-İş’in 70’inci kuruluş yılı için Maden-İş çalışma grubu tarafından hazırlanan “Derinden Gelen Kökler” adlı kitap, Maden-İş üyesi işçilerin mücadelelerine ilişkin nice güzel anıyı, deneyimi barındırıyor. Topuz Torçelik işçisi Çelebi Şanlı’ya dair anlatılanlar o yıllarda sınıf sendikacılığı çizgisinden taviz vermeyen DİSK’in işçiler için taşıdığı anlamı ve patronların yüreğine saldırdığı korkuyu ortaya koyuyor. İşte Şanlı’nın öyküsü:

“Çelebi Şanlı Pendik IV. Bölge’de faaliyet gösteren Topuz Torçelik Fabrikası’na girdikten sonra Maden-İş’i örgütleyen kadro içindeydi. Toplu sözleşme yetkisi alındıktan sonra baştemsilcilik görevini de üstlendi. XXI. Genel Kurul delegesi olan Şanlı daha sonra Genel Onur Kurulu üyeliğine de seçildi.

Sağlık nedeniyle fabrikadan ayrılan Çelebi Şanlı, Kartal Cevizli’deki Sigara Fabrikasında işçi olarak çalışmaya başladı. Bu fabrikanın Türk-İş üyesi işçileri 15-16 Haziran 1970’te DİSK bünyesindeki işçi arkadaşları ile birlikte yürümüşler ve sonraki yıllarda DİSK’e katılan Çağdaş Gıda-İş Sendikası’nda örgütlenmişlerdi.

Kısa öykümüz bu fabrikada yaşanan bir olay ile ilgilidir:

Fabrikada her sabah 10 dakikalık bir dinlenme molası vardır. Mola sırasında işçiler bir nebze soluklanmak için tezgâh başlarında oturmaktadır. Bu molalardan birinde fabrikayı bir kumandan edası ile teftiş etmek isteyen Müdür Bey, onlarca işçinin çalıştığı bir bölüme girer. Yardımcıları ellerinde dosyalarla Müdür Bey’in bir iki adım arkasındadır. Beykoz kunduralarının her adımında gıcırdayan sesleri uzaktan duyulduğunda işçiler arasında bir dalgalanma başlar. Çelebi Şanlı dışında herkes ayaktadır.

Müdür Bey, sandalyesinde oturan Şanlı’yı fark ettiğinde ona yaklaşır ver sorar:

-Neden sen de ayağa kalkmıyorsun?

Oturmasını sürdüren Çelebi’nin cevabı ke-sindir:

-Bizi ayakta görmek istiyorsanız, biz çalışırken gelmeniz lazımdı, dinlenme molası sırasında değil!

Bir an susan ve düşünen müdür tam bir disiplin cezası vermek için ağzını açacağı sırada yanındakiler bir fısıltıyla uyarır:

-O, DİSK’ten geldi.

Bunun üzerine Müdür Bey bir şey sormadan yoluna devam eder...” ■

“İşçi Okulundan Diplomalı Babanın Kızına Yaklaşımı”

Derinden Gelen Kökler’de anılarına yer verilenlerden biri de Nevin Eracar Başar’dır. Üniversite hocalarından Nevin Eracar Başar tatil yaptığı yerde Sivaslı emekli bir işçi ile tanışır. Sohbet etmeye başlarlar. İşçi Remzi bu sohbet sırasında çocuklarını okutabildiğinden bahseder. Kızlarından birinin özellikle İstanbul’daki üniversiteleri tercih etmesini istediğini anlatır. Nevin Hoca kaygılanır. İstanbul büyükşehirdir ve okumaya gelen gençler için barınmak, yurt ya da ev bulmak ciddi sorundur. “Orada nerede kalıyor?” diye sorar. Remzi cevap verir: “Ben, özellikle bir ev tutmasını istedim. Bizim yanımızda hayatı öğrenemez, bir yurttan da öğrenemez, çünkü giriş, çıkış saatlerini kontrol ederler. Ben burada onu ne kadar çeşitli insanlarla karşılaşırsam karşılayayım, dünyası sınırlı kalacaktır. Ama İstanbul’da gece çıkar çeşitli kötülükleri, iyilikleri görür ve bilinç kazanır”. Nevin Hoca aldığı cevap karşısında şaşırır. Kızının hayatta kendi ayakları üzerinde durmasını, iyiyi, kötüyü ayırt etmeyi öğrenmesini isteyen işçi babanın bu aydınlık dünya görüşünün, kızını yüreklendiren, ona cesaret veren tutumunun nereden kaynaklandığını merak edip “sen bu bilinci nasıl kazandın?” diye sorar. İşçi Remzi “ben DİSK’e bağlı bir işçi sendikasında eğitim gördüm” diye cevap verir.

İşçi Remzi’nin hayata bakışını değiştiren örgütlü mücadeledir. Burjuva düzenin dayattığı kadını alçaltan, onu evine hapseden ikiyüzlü propagandalara teslim olmadığı gibi ufkunu da değiştirmiştir. Örgütlü işçi doğruları kavradığında önce kendisi değişir. Sonra en yakınlarından başlayarak çevresini etkiler. O yüzden kadınların kurtuluşu, erkek cinsinden değil, işçi sınıfının kadın ve erkekleri olarak patronlar sınıfından kurtuluştadır.

Eğer aile ortamı olmasa erkek çocuk hükmetmeyi, kız çocuk boyun eğmeyi nereden öğrenecekti? Bazı ülkelerde gelenek haline gelmiştir. Kadının yerinin neresi olduğunu unutmaması ve oradan çıkmaması için doğduğunda kesilen göbek bağı mutfak külünün altına gömülür. Yüzlerce yıldır sürüp gelen erkeğin kadın üzerinde hükümler kurma hikâyesi çoktandır daha başka biçimler aldı. Artık emekçi kadın hem evde, hem dışarıda sömürülmektedir. Kadının evinde babasına, erkek kardeşlerine, kocasına hizmet etmek, çocuklarına bakmak, çamaşır, bulaşık, temizlik yapmak gibi sonu olmayan işlerinin üstüne fabrikalarda 10-14 saate varan işçilik yaşamı da eklendi. Bu çifte ezilmişlik ve sömürü koşullarına boyun eğmesi gerektiğini ilk öğrendiği yer doğduğu ev, içinde büyüdüğü çevre oldu. Oysaki dünyanın kanunu değildi bu. Ezelden beridir böyle olmadığı gibi sonsuza kadar böyle gidecek değildir. Elbet bir gün kadının bu makûs talihini kökünden değiştirecek bir kavga patlak verecek, bu düzen temellerinden çatırdayıp devrilecektir. ■

Şeker, Taşeron ve Maden İşçilerinin Mücadelesi Sürüyor

Bir yandan Türkiye’de ekonominin büyüdüğü açıklanırken, öte yandan işçiler daha fazla işten atılıyor, iş cinayetleri ve hak gaspları daha çok oluyor. Birçok yerde işçiler haksızlıklar karşısında susmuyor, OHAL koşullarına rağmen tepkilerini eylemlerle dile getiriyor.

“Bu fabrikalar kapanırsa iki elimiz hem siyasi iktidarın hem de özelleştirme idaresinin yakasında olacak” dedi.

Şeker işçileri, taşıdıkları dövizler ve attıkları sloganlarla şeker fabrikalarının özelleştirilmesine karşı tepkilerini dile getirdiler.

Binlerce taşeron işçi işten atıldı, protestolar sürüyor

Siyasi iktidar sanki taşeronluk sistemini ortadan kaldırmış gibi bir hava estiriyor. Oysa taşeronluk ve kölelik büroları denen özel istihdam büroları sistemi yerli yerinde duruyor. Bunlardan ikincisini bu iktidar yasalaştırdı ve taşeronluğu da alabildiğine yaygınlaştırdı. Hükümetin “taşerona kadro” sözü esas olarak kamuda çalışan taşeron işçileri kapsıyor. Peki, gerçekten de verilen sözler tutuldu mu?

Kamudaki işçilere “amasız, fakatsız” kadro verileceği vaadiyle gündeme getirilen ve 696 sayılı KHK ile yürürlüğe sokulan düzenlemenin sonuçları açığa çıkıyor. Başlangıçta bir prosedür olduğu vurgulanan sınav ve güvenlik soruşturmalarının taşeron işçilerini nasıl etkilediği de ortaya çıktı. Geçiş süreci için son tarih olarak 2 Nisan tarihi belirlenmişti ve süre bitti.

Binlerce işçi güvenlik soruşturmasında veya işle hiçbir ilgisi olmayan soruların yer aldığı sınavlarda, objektif karar vermekten uzak sınav komisyonlarının keyfi uygulamaları nedeniyle kadro hakkını kazanamadı ve aynı zamanda mevcut işini de kaybetti.

Şeker fabrikalarının özelleştirilmesine tepkiler büyüyor

Şeker işçileri, aileleri, sendikalar ve emekten yana örgütler AKP hükümetinin şeker fabrikalarını özelleştirmek istemesine karşı seslerini yükseltmeye devam ediyorlar. 25 Martta Lüleburgaz’da düzenlenen mitingde Alpullu şeker fabrikası işçileri ve binlerce emekçi bir araya geldi. Trakya Şeker Platformu’nun çağrısıyla bir araya gelen işçi ve emekçiler, “insan sağlığına ve emeğine sahip çıkacağız!” mesajı verdi.

Bir başka miting ise 13 Nisanda, Şeker İş Sendikası’nın çağrısıyla Ankara Etimesgut Şeker Fabrikası önünde gerçekleştirildi. Fabrika önünde toplanan işçilere seslenen Türk-İş Genel-Başkanı Ergün Atalay, şeker fabrikalarının özelleştirilmesinin dördüncü kez gündeme getirildiğini, bunun gerçekleşmesi ve fabrikaların kapanması halinde nişasta bazlı şeker lobisine prim verilmiş olacağını söyledi. Özelleştirme idaresinin 15 yıldır şeker fabrikalarına çivi çaktırmadığına, işin bu noktaya gelmesinin bilerek istendiğine dikkat çekti.

DİSK-Genel-İş Sendikası, güvenlik soruşturması bahanesiyle binlerce işçinin işten atılmasını protesto ediyor. Kadıköy Belediyesi önünde yapılan eylemde, Genel-İş İstanbul 1 Nolu Şube Başkanı Mehmet Tanyeri bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Tanyeri, sendikaların ve taşeron işçilerin görüşü alınmadan bir KHK ile uygulamaya geçirilen taşeron kadro düzenlemesinin, taşeron işçilerin işten atılma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı bir uygulamaya dönüştüğünü ifade etti.

Belediyelerde çalışan taşeron işçilerin kadrolu işçi haklarından mahrum bırakıldığına dikkat çeken Tanyeri, hükümet sözcüleri ve Çalışma Bakanının sınavların formalite olacağı yönündeki açıklamalarına rağmen, uygulamada binlerce işçinin bu sınavlarda elendiğini söyledi. Tanyeri, siyasi iktidardan farklı düşünen ve düşüncesini dile getiren, ailesinde ve akrabalarında iktidar tarafından "sakıncalı" bulunan binlerce işçinin, gerekçesi açıkça belirtilmeden sadece "geçişiniz uygun bulunmamıştır" yazısıyla işten çıkarıldığını belirtti. 696 sayılı KHK'ya sonradan eklenen düzenlemeyle eski hükümlülerin kadroya geçişleri kamu kurumlarının inisiyatifine bırakılırken, belediyelerin bu düzenleme dışında bırakılmasının açıkça ayrımcılık olduğunu ifade etti. Tanyeri, konuşmasını şu sözlerle bitirdi: "Tüm taşeron işçilere ayrımsız, şartsız kadro talebimizi bir kez daha buradan haykırıyoruz ve mücadelemizi zaferle sonuçlandırana, işten atılan işçi arkadaşlarımızı tekrardan işbaşı yaptırana kadar mücadelemize devam edeceğimiz sözünü bir kez daha veriyoruz."

Hema maden işçileri direnişte

Bartın'ın Amasra ilçesinde yer alan Hattat Holdinge ait Hema Madencilik'te 13 Martta işten çıkarılan 148 taşeron işçisinin mücadelesi devam ediyor. İşçiler işlerine iade edilmeyi ve kalan 2 aylık ücretlerinin ödenmesini talep ediyorlar. Bu talepleri için 26 Marttan bu yana şirketin Tarlaağzı köyündeki binası önünde kurdukları çadırda, gün boyu vardiyalı olarak oturma eylemi gerçek-

leştiriyorlar.

İşçiler alacaklarının ödenmesi konusunda HEMA yöneticilerinin verdikleri sözü tutmadıklarını, hakları için dava açmaları durumunda, "mahkemelik olduğumuz işçilerle çalışmayız" sözleriyle tehdit edildiklerini ifade ediyorlar.

İşten atılan işçiler, oturma eyleminin yanı sıra çeşitli eylemlerle tepkilerini gösteriyorlar. 9 Nisanda maden ocağında çalışmaya devam eden diğer HEMA işçilerini taşıyan servis araçlarının önünü keserek yürüyüş gerçekleştirdiler ve taleplerini sloganlarla dile getirdiler. 11 Nisanda ise Bartın Cumhuriyet Meydanında "İşimizi geri istiyoruz" talebi ile aileleriyle birlikte basın açıklaması gerçekleştirdiler.

Mücadelelerine devam eden işçilere sendikalar, demokratik kitle örgütleri ve emekten yana siyasi partiler dayanışma ziyaretleri gerçekleştiriyorlar.

Soma'da termik santral inşaatında çalışan 2 bin işçi işten çıkarıldı

Manisa'nın Soma ilçesinde yapımı devam eden termik santral inşaatında çalışan 2 bin taşeron inşaat işçisi, 12 Nisanda işten çıkarıldı. İşçilerin taşeron şirket Efor Endüstriyel ile Kolin İnşaat arasındaki anlaşmazlık nedeniyle işten çıkarıldığı ifade ediliyor.

İşten çıkarılan işçiler; tazminat, fazla mesai ve ücret alacaklarının ödenmemesi üzerine şantiyeyi terk etmediler. Haklarını alıncaya kadar bekleyişlerini sürdüreceklerini ifade ediyorlar.

İş cinayetleriyle de gündeme gelen termik santralin inşaatına 2016'da başlandı. Bugüne kadar en az 3 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi.

İşçilerin alın teri sayesinde büyüyen Kolin Holding, iş güvenliği önlemlerini almıyor, 2 bin işçiyi birden haklarını vermeden işten çıkarabiliyor. "İşçileri işten atmadık sadece yollarımızı ayırdık" biçiminde açıklama yapılması ise, işçilerle alay etmekten başka bir şey değildir. ■

Yüz Binler Alanlarda!

Fransa

Fransa'da Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un "kamuda tasarruf" adı altında işçi haklarına yönelik saldırısına tepki büyüyor. 22 Martta başlayan kitlesel grevler, Nisan ayında büyüyerek devam ediyor. Demiryolu işçileri, Macron'un hayata geçirmek istediği özelleştirmelere; kamu çalışanlarının sayısının azaltılması, emeklilik yaşının yükseltilmesi, işsizlik ödeneği alımının zorlaştırılması, iş güvencesinin ortadan kaldırılması gibi işçi haklarına yönelik saldırılara karşı kararlı bir şekilde mücadele yürütüyor. Fransa'nın dört büyük sendika konfederasyonunun (CGT, Unsa, CFDT ve SUD) aldığı kararla, SNCF demiryolu işçileri 3 gün çalışıp 2 gün grev yapıyor. Diğer sektörlerden işçiler de greve destek veriyor. Grevlerin 28 Hazirana kadar devam etmesi planlanıyor.

3 Nisanda gerçekleştirilen greve Fransa Ulusal Demiryolu İdaresi (SNCF) işçileri damgasını vururken, Air-France Havayolu, elektrik santrali ve temizlik işçileri de katıldı. Ayrıca on binlerce öğrenci de dersleri boykot ederek grevlere destek verdi. SNCF demiryollarında çalışan makinistlerin %77'si, tüm çalışanların ise %34'ü greve katıldı. Tren ulaşımında yaşanan ciddi aksaklıklar, yoğun araç trafiğine yol açtı. Paris'te 350 kilometre uzunluğunda araç trafiği oluştu ve trafik kilitlendi. İspanya, İsviçre ve İtalya'ya tren ulaşımı tamamen dururken, Almanya, Belçika, Hollanda ve Londra'ya sınırlı ulaşım sağlandı.

10-11 Nisanda da ülke işçilerin greviyle sarsıldı. Fransa egemenleri, işçi sınıfının üretimden gelen gücünü kullanarak ne denli güçlü olduğunu göstermesini hazmedemiyor ve bunun tam bir kaos anlamına geldiğini iddia ediyorlar. Grevi "üç aylık kaos" olarak adlandırıyor ve işçilere greve son verme çağrısında bulunuyorlar.

Macron hükümetinin saldırılarına karşı durulmazsa, bu saldırıların arkasının kesilmeyeceğini bilen işçi ve öğrenciler, geri adım atmıyorlar. Fransa'yı grevlerle, büyük eylemlerle sarsmaya devam ediyorlar.

Macron hükümeti, eğitim ve staj sisteminde de değişiklik yapmayı planlıyor. Eğitim Bakanı Vidal'in ismi ile anılan değişiklikte birlikte üniversite eğitimi daha pahalı hale getirilecek ve emekçi çocuklarının üniversitelere gitmesi zorlaştırılacak. Gençlerin eğitim hakkına yönelik saldırıların da gündemde olması sebebiyle gençler ülke genelinde gerçekleştirilen eylemlere ciddi katılım sağlıyorlar. On binlerce genç, okulları boykot ederek ve pek çok kentte meydanlara çıkarak kamu işçilerinin grevlerine destek oluyor.

İngiltere, Almanya gibi Avrupa ülkelerinin egemenleri de Fransa'da gerçekleşen bu eylemleri yakından takip

Fransa

ABD

ediyorlar. Fransa'da işçi sınıfının mücadelesinin seyri, diğer Avrupa ülkelerindeki işçilerin de çalışma ve yaşam koşullarının belirlenmesinde etkili olacaktır. Bu anlamıyla patronlar sınıfının ve onların hükümetlerinin saldırılarına karşı işçi sınıfının uluslararası dayanışma ağının örgütlebilmesi önemlidir.

ABD

Batı Virjinya'da Mart ayı başında 20 bin öğretmenin katıldığı 9 günlük bir grev gerçekleşmiş ve öğretmenler ücretlerine %5'lik zam almayı başarmıştı. Eğitim işçilerinin zaferle sonuçlanan bu grevi diğer eyalet ve kentlerdeki öğretmenlere de ilham vermişti. Nisan ayı başında Oklahoma'da 40 bin öğretmen maaşlarında anlamlı bir artış yapılması, 700 bin öğretmenin sigorta prim miktarının düşürülmesi, düzgün çalışma koşulları ve kaliteli kamu eğitimi talebiyle greve çıktı. Grev nedeniyle okullar kapalı kaldı, dersler yapılmadı. Bunun yerine öğretmenler ve öğrenciler velilerle birlikte eylem ve yürüyüşlere katıldı. Öğrenciler öğretmenlerinin hak ettikleri ücreti alamamasına, sefaletle mahkûm edilmesine, kâr hırsının öğrencilerin eğitim hakkının önüne geçirilmesine karşı çıkıyorlar ve grevi destekliyorlar.

Son on yılda gülünç orandaki zamlar ve artan kesintiler nedeniyle öğretmenlerin ücretlerinde çok büyük bir düşüş var. Öğretmenler çalışma şartlarının düzeltilmesini,

ücretlerinin yükseltilmesini, devlet okullarının özelleştirilmesine son verilmesini istiyorlar. “Öğrencilerimiz için mücadele ediyoruz, sınıflarda ders için gerekli malzemelerimiz yok, sorunları anlattığımızda bizi dinlemiyorlar, bu nedenle sesimizi duyurmaya kararlıyız” diyorlar. Petrol

Irak

Almanya

şirketlerine vergi indirimleri sağlanırken zaten çok düşük ücret alan öğretmenlerin ücretlerinden kesintiler yapılmasına, vergilerin artırılmasına tepki gösteriyorlar.

Öğretmenler, veliler, öğrenciler ve onlara destek veren işçiler 4 Nisan Çarşamba günü Eyalet Meclis binasına girdi. Binaya giren binlerce kişi taleplerini dile getirirken dışarıda da on binlerce kişi eylem yaptı. Lise ve ortaokul öğrencileri öğretmenleriyle dayanışma için yürüyüşler düzenlediler. 5 Nisandaysa 50 binden fazla öğretmen Tulsa'dan yola çıkarak eyalet meclisine doğru 110 millik bir yürüyüş başlattı. 10 Nisanda Eyalet Meclisi binasına ulaşan öğretmenler, mücadelede ne denli kararlı olduklarını gösterdiler.

Grevi karalamak isteyen eyalet yöneticileri “öğretmenler daha fazla istiyor ancak bu ergenlik dönemindeki bir çocuğun daha iyi bir araba istemesine benziyor” diyerek öğretmenleri aşağılıyorlar. Eyalet yöneticileri gençleri, özellikle İslamofobiye, ırkçılığa, siyahların aşağılanmasına karşı mücadele yürüten Antifa hareketine bağlı gençleri, huzursuzluk çıkarmakla suçluyor. Göstericilerin Şikago ve Kaliforniya'dan paralı eylemciler getirdiği yalanlarını söylüyorlar. Grev ikinci haftasına girerken medya organlarında “greve son” kampanyaları düzenleniyor.

Ancak öğretmenler ve onlara destek olan öğrenciler, veliler bu yalanlara kanmayacaklarını ve mücadelelerine

sahip çıkacaklarını ifade ediyorlar. Annesi grevde olan bir öğretmen çocuğu 4 Nisandaki eylemlere katılarak bu yalanlara “çocuklar için daha iyi koşullar istediği için mi annem ağgözlü oluyor?” sözleriyle tepki gösterdi. Lise öğrencisi bir genç kız ise taleplerini şu sözlerle dile getirdi: “Buradayım çünkü dünyayı değiştirmek istiyorum. Dünyayı 12 yaşındaki kız kardeşim için değiştirmek istiyorum. Onun için daha iyi bir dünya istiyorum. Kendi kitapları olsun, oturduğunda pantolonunu yırtmayan, yıllardır kırık olmayan bir sıraya otursun istiyorum. Okula giderken kapkara çamura bulanmasın istiyorum. Bu çok şey istemek mi oluyor? Öğretmenlerim için dünyayı değiştirmek istiyorum. Gece evlerine gidebilsinler, ikinci ya da üçüncü işlerine değil! Hak ettikleri ücreti alsınlar. Silahların, şiddetin, ırkçılığın, kanserin olmadığı bir dünyada yaşamak istiyorum.”

Bir başka genç ise “bugüne kadar Oklahoma'da yaşayan bir genç olarak 30 kişilik bir sınıfta okumayı, sınıfta ders için gerekli olan malzemelerin bulunamamasını normal görüyordum. Ama öğretmenlerimizin eylemiyle bu sorunların farkına vardım. Onların mücadelesi bizim için ve biz onlara destek olmalıyız. Tarihin gözleri bizim üzerimizde” diyerek duygularını dile getirdi. Gençler kendileri için mücadele eden öğretmenlerin taleplerinin “bütçe yok” denilerek reddedilmesine tepki gösteriyorlar. Ege-menleri fonlara el koymakla, kendi çıkarları için gençlerin geleceğini çalmakla suçluyorlar.

Irak

Irak'ta elektrik enerjisi işçileri 2 Nisanda ülkedeki tüm santrallerde oturma eylemi gerçekleştirdiler. Eylem güvencesiz ve taşeron çalışmanın yaygınlaşmasına karşı yürütülen mücadele kampanyasının bir parçası olarak hayata geçirildi. Eyleme katılan sözleşmeli, geçici işçiler ücretlerinin eksik ödenmesini de protesto ettiler.

Geçtiğimiz sene 3 bin geçici işçi bir araya gelerek Irak Elektrik Sektörü İşçileri Genel Sendikasını kurdu. Bu sendikaya bağlı işçiler geçici, güvencesiz çalışmaya karşı 15-28 Mart arasında ülke genelinde çeşitli eylemler yaparak seslerini duyurmaya çalıştılar. İşçiler güvenceli çalışma ve daha yüksek ücret için mücadele etmeyi sürdüreceklerini dile getiriyorlar.

Almanya

Almanya'da 60 bin kamu işçisi 10 Nisanda 48 saatlik greve çıktı. Ver.di sendikasına bağlı işçiler %6'lık ücret zammı talep ediyor. Grev nedeniyle büyük kentlerde ulaşım aksadı, tramvaylar, otobüsler ve metro çalışmadı. Kamu binaları, hastaneler ve kreşler büyük oranda kapalı kaldı. Frankfurt, Münih, Bremen gibi hava alanlarında uçuşlar yarı yarıya düştü. Lufthansa Hava Yolları seferlerinin yarısını iptal etmek zorunda kaldı. Aynı gün yaklaşık 60 bin Deutsche Telekom işçisi de ücretlerine %5,5 zam talebiyle greve çıktı. ■

İşçi Dayanışması Hayatımı Değiştirdi

■ Esenyurt'tan bir mağaza işçisi

Selam arkadaşlar, ben hizmet sektöründe çalışan bir işçiyim. UID-DER'in yayın organı olan İşçi Dayanışması bülteni ile tanıştığım günden sonra, hayatımın nasıl değiştiğini sizinle paylaşmak istedim. Çalışma koşullarımdan dolayı, kendimi insan gibi değil robot gibi hissediyordum. Her sabah karanlıkta tıklım tikiş otobüse bin, günde 12 saat mağazada çalış, gece yarısı eve gel. İşyerinde satışların sürekli artması için yoğun bir baskı altındaydım. Aldığım ücretin düşük olması, çektiğim ekonomik sıkıntı hayatımı alt üst ediyordu. Daha ne yapabiliirdim? Bu kadar çalışmama rağmen ne günü kurtarabiliyordum, ne de geleceğe umutla bakabiliyordum. Dile kolay, 10 yıldan beri aralıksız böyle çalışıyordum. Buna mecburdum, evliydim ve okula giden bir çocuğum vardı ve her işçi gibi kredi borcu ödüyordum. Sanki dünyanın bütün yükü benim omuzlarımdaymış gibi çaresizlik içersindeydim.

O sabah otobüse bindiğimde yoğun bir trafik vardı. Aslında normal şartlarda bizler işe geç kalma korkusundan ve saatlerce ayakta durduğumuz için, inerken araçtan epeyce gergin ineriz. Otobüsten indiğimde tabir yerindeyse bitkisel hayattan çıkıp, yeni bir hayata başlayacağımı nereden bilebilirdim?

Otobüste hemen yanımda iki işçi arkadaş 1 Mayıs'ı konuşuyordu. Patronun o gün işçilere çift mesai vereceğini, işçilerin 1 Mayıs'a gitmelerini engellemeye çalıştığını anlatıyordu. Arkadaşlardan biri "10 mesai parası da verse ben o gün çalışmam. O gün benim için önemli bir gün, benim gibi işyerlerinde üç kuruşa sömürülen işçi arkadaşlarımla birlikte meydanlarda taleplerimizi haykıracağız. 1 Mayıs'a sahip çıkmayıp, çift mesai veriyor diye çalışırsak yarın öbür gün hakkımızı aramak için patronun karşısına diğer işçi arkadaşlarımızla nasıl çıkarız? Bu bile patronun biz işçilere bir oyunu, 1 Mayıs günü işçileri ikiye ayırmak için ellerinden geleni yapıyorlar. İşçilerin bu tuzağa düşmemesi için, bizler işçilerle konuşup patronun oyununu bozmalıyız." Yanı başımdaki bu sohbete bayağı kulak kabarmıştım bir anlık refleksiyle "bu sene 1 Mayıs yasak değil mi" diye sordum. Arkadaşlardan biri "sadece Taksim'de yasak" diyerek güldü. "Yasak olan bir yerde 1 Mayıs'ı nasıl kutlayacaksınız?" diye sorunca sohbet koyulaştı, ilk

defa trafik işe yaramıştı. Sohbetin ardından bana İşçi Dayanışması gazetesini uzattı. Beni UID-DER'le 1 Mayıs'a katılmam için davet etti.

Böylece İşçi Dayanışması'nın 73. sayısıyla tanışmış oldum. İlk sayfasında, "Birleşerek ve Kardeşleşerek 1 Mayıs'a" çağrısı vardı işçilere. Benim dikkatimi daha çok son sayfadaki "1 Mayıs'a Giderken Emekçi Kadınlar" başlığı çekti. Bir erkek işçi olarak hayıflandım ve utanırdım. Genci yaşlısı, öğrencisi, işçisi, ev hanımı 1 Mayıs'a katılacaklarını ve bugünün önemini anlatıyorlardı. Kendi kendime "sen anca oturduğun yerden şikâyet et" diye kızdım. Hemen o gün arkadaşı arayıp 1 Mayıs İşçi Bayramına gelmek istediğimi söyledim.

İlk defa 1 Mayıs'a katıldım. İşçi Bayramını Gebze'de on binlerce işçiyle bir arada kutladık. UID-DER işçi kortejinde benim gibi yüzlerce işçi, avazı çıktığı kadar bağırap taleplerini haykırıyordu. Her sektörden işçiler bir aradaydı. Kendi kendime "derdi olan işçiler burada, demek ki kendi kendine dertlenmeyeceksin, derdi olan işçilerle bir arada olacaksın" dedim. O güne kadar yaşadıklarımın kader olmadığını görmüş, yaşamış oldum. Okuduğum İşçi Dayanışması ve Gebze'de ilk defa katıldığım 1 Mayıs hayata bakışımı değiştirdi. Yeni sayıları okumam, UID-DER'in çeşitli çalışmalarına ve etkinliklerine

katılmam bende bir sınıf bilinci oluşturdu. Sınıf tarihimi öğrendim. Neler yapınca kazanmışız, neleri yapmayınca kaybetmişiz, işçiler olarak neden örgütlü mücadele etmeliymişiz, öğrendim.

Artık her şeye örgütlü işçi gözüyle bakıyorum. Bir şey okurken, seyredirken, dinlerken biz işçiler için ne diyor, faydası mı var zararı mı diye bakıyorum. Sınıfıma faydası yoksa ilgilenip zaman kaybetmiyorum. Kapitalist sistem ve egemenler çok zamanımı çalmışlardı çünkü örgütlü bir işçi olana kadar. Artık onlara bir saniyemi bile feda etmemek için elimden geleni yapıyorum. Eminim benim gibi binlerce işçinin hayatını değiştirdi İşçi Dayanışması. Uzun yıllar boyunca on binlerce işçinin de hayatını değiştirecek. İşyerlerinde beraber çalıştığımız arkadaşlara, oturduğumuz mahallelerde komşularımıza gazetemizi ulaştıralım. İşçilerin gözüne inen perdeyi kaldıracak en etkili aracımız İşçi Dayanışması olacaktır. ■

Sizin Tecrübelerinizle Öğreniyoruz

■ Sefaköy'den ÜİD-DER'li bir üniversite öğrencisi

Genç olmak... Bugün belki de birçok insanın tekrar geri dönmek istediği yaşlardayım, 20'li yaşların başında... Genç olmanın birçok iyi tarafı var. Bir kere yaşam enerjisiyle doludur gençler. Cesur, atılgan olurlar, tuttuklarını koparma potansiyeline sahiptirler.

Biliyorum, şimdi hepiniz etrafınızdaki genç insanları getirdiniz gözünüzün önüne. Evet, haklısınız bu tanıma uygun pek de genç insan kalmadı şimdilerde. Benim okuduğum üniversitede de genelde hayattan bezmiş, hiçbir şeyi umursamayan, bir an evvel mezun olup büyük firmaların tepelerindeki koltuklardan birine oturma telaşına kapılmış, cebindeki para küçük, hayalleri büyük gençlerle dolu. Bugünün gençleri, doğruyu söylemek gerekirse tam tersine pısrık, boş hayaller peşinde koşan, hak aramayı bırakalım en temel haklarını bile bilmeyen, sorumluluk almaktan kaçan insanlar. Ama bu duruma şaşmamak gerek, gençlere doğduğundan beri “oku, büyük adam ol!” dendi. Evde anne babası, okulda öğretmeni, televizyonda takım elbiseli siyasetçiler tarafından “sen onu bunu boşver, kendini kurtarmaya bak” diye uyarıldı. Sanki işçi anne babamız yeterince çalışmamış, kafasını kullanmamış da o yüzden böyle yoksulluk içindeymişiz gibi gösterildi. Bize sınıfımızdan, tarihimizden, gücümüzden yani gerçeklerden bahsedilmedi. Hep yalanlar öğretildi, asla gerçekleşmeyecek içi boş hayaller kurduruldu.

Ama ben şanslı gençlerden biriyim. Yani gerçeklere erişme şansına sahip olanlardan. ÜİD-DER'li bir genç olarak ileride işçi olacağımı, sizler gibi işgücümü satarak yaşam kavgası vereceğimi biliyorum. İşçi Dayanışması bültenini okuyarak sınıfımızın tarihini, haklarımızı, gücümüzü öğreniyorum. Yazdığınız mektuplar sayesinde birçokunuzu tanımasam da işyerlerinde yaşadığınız sorunları ve onlarla nasıl başa çıktığınızı biliyorum. Yaşıtlarımın birçoğu medyanın yalan bombardımanı altında gerçeklerden uzakken, ben İşçi Dayanışması bültenimiz sayesinde dünyada ve Türkiye’de işçi sınıfının mücadelesini öğreniyorum. İşçi sınıfına yönelik saldırılardan, yaşanan gelişmelere işçi ve emekçilerin nasıl bakması gerektiğine kadar birçok şeyi bültende bulabiliyorum. İşçi Dayanışması bülteni sayesinde Türkiye’nin bir ucundaki bir işçinin yaşadıkları öteki ucundaki işçi ve emekçilere ulaşıyor. İşte bu yüzden bu ay 10. yılına giren İşçi Dayanışması bülteni biz gençler için çok kıymetli. Daha 20’li yaşlarda olsak da sizlerin tecrübeleri, deneyimleri sayesinde işçi sınıfının sınıf bilinçli gençleri olmaya çalışıyoruz. Bu yüzden bizler de bültenimize sahip çıkıyor, etrafımızdaki diğer gençlere ulaşmasını sağlayarak bu çok kıymetli bilgi ve deneyimlerin yayılması için uğraşıyoruz. İşçi sınıfı ve onun gençleri olarak gazetemizi okuyalım okutalım, mektuplarımızla zenginleştirelim! ■

Dayanışmayla Geçen 10 Yıl

■ Gebze'den bir kadın işçi

İşçi Dayanışması gazetesi, yayın hayatına başladığı 2008'den bugüne işçi sınıfının tarihini, sayısız mücadele deneyimini yüksek bir bilinç ve sorumlulukla ele almaya devam ediyor. Fikirlerimizi, deneyimlerimizi, geçmişimizi bir deseni dokur gibi, ilmek ilmek işliyor. İşçi sınıfının bugün içinde bulunduğu koşulları irdeleyen gazetemiz, geçmişten çıkarılan derslerle öngörülen sorunları da ele alıyor. İşçilerin zorlu mücadelelere önceden hazırlıklı olmalarını ve doğru bir şekilde yol almalarını sağlamak üzere çaba gösteriyor. Yalnız taştan duvar olmaz, yalnız işçiden de kuvvet doğmaz. Bu nedenle daha yayına başlarken dayanışmaya çağırıyor gazetemiz.

Dayanışmayla geçen 10 yıl boyunca gazetemiz bizim ellerimizde doğuyor, emeğimizle geliyor, çabamızla elden ele ulaşıyor. Elbette bu fikirleri ve verilen emeği daha fazla sayıda işçiye ulaştırmak hepimizin sorumluluğunda. Hele de işçilerin yalnızlaştırılmaya çalışıldığı, örgütsüz ve güçsüz bırakıldığı böyle bir dönemde. Bazen mücadele tarihimizden bir deneyim yolumuzu aydınlatıyor. Bazen de dünyanın bir başka ucunda seslerini yükselten işçiler bizlere umut oluyor. Emekçi kadınların, genç işçilerin sesine ses oluyor. Aynı sorunların farklı örneklerle anlatımı

sayesinde çözümün birlikte mücadele etmekten geçtiği vurgulanıyor. İşçilerin çileli yaşamı ya da verdikleri mücadeleler şiirlerle anlatılıyor. Haklarımız işçilerin sorduğu sorularla kavratılıyor. Geçmişinden kopartılmış, yalnızlaştırılmış genç işçi kuşaklarının yolunu aydınlatan gazetemiz işte öyle bir bütünlüğe sahip.

10 yıl önce, “İşçi Dayanışması’ndan Merhaba!” diyerek tüm okurlarını selamlayan gazetemizde şöyle yazılmıştı: “Şunu çok iyi bilelim ki, tarihin hiçbir döneminde karanlık tek başına var olmadı. Sömürücüler ve zalimler saltanatlarını sonsuza kadar sürdüremediler. İnsanoğlu aydınlık bir geleceğe olan umudunu hiçbir zaman yitirmedi. Bugün de durum farklı değildir. Yeter ki dünya işçi sınıfı sabırla, azimle, bilinçle örgütlensin ve mücadeleye atılsın. Bilelim ki, o zaman biz işçiler güzel ve aydınlık günleri kendi ellerimizle yaratacağız.” Bu düşüncelerin yer aldığı gazetemizden aldığımız güçle, işçi sınıfının genç kuşakları olarak sabırla, azimle, bilinçle yolumuzda yürümeye devam ediyoruz. Daha güzel bir geleceğe olan inancımızı yitirmeden, aydınlığın karanlığın içinden doğacağını unutmadan umutla yol alıyoruz. Hem gazetemizde yer alan deneyimleri ve fikirleri besleyerek hem de bu fikirleri işçi arkadaşlarımıza taşıyarak, İşçi Dayanışması gazetemizin 10. mücadele yılını kutluyoruz! ■

Özel Jet veya Halının Üzerinde Yolculuk: İki Kaza Bir Sonuç!

■ Gebze'den bir işçi

Her ay yüzlerce insan kaza sonucu yaşamını yitiriyor. Biz de televizyonlardan izliyoruz. Birkaç haber sonrası, sıradanlaşıyor, gündemimizde yer etmiyor. Ama bazı kazalar ve bazı insanların ölümü gündemimize giriyor ve uzun süre kalıyor. Dubai'den havalanan özel jet düştüğünde içerisinde (11 kişi ölmüştü) 9 özel insanı taşıyordu. Elbette hiç kimse genç yaşta insanların yaşamlarının son bulmasına sevinmez. Günlerce televizyon ve gazetelerde bu olayın nasıl gerçekleşmiş olabileceğine dair kafa patlattık. Kaza nasıl gerçekleşti? Kara kutu bulundu mu? Uçağın bakımı yapılmış mıydı? İniş izni verildi mi, verilmedi mi? Uçakta kimler vardı? Kimdi bu insanlar? Tabii yüksek bir sosyal sınıfın üyesi olan bu insanlar söz konusu olduğunda durum farklı oluyor, konu haberlerde günlerce tartışılıyor.

Diğer örnek ise biz işçi sınıfının yaşadığı kazalar. Yani basın için haber değeri bile olmayan kazalar. Geçtiğimiz ay Gebze Organize Sanayi Bölgesinde yaşanan trafik kazasında 4 kadın işçi ve şoför feci şekilde can verdi. Servis, temizlik firmasında çalışan taşeron işçileri işe götürüyordu. Servis dediğin de panelvandan bozma, koltukları daha fazla insan taşısın diye sökülmüş, tabanına halı serilmiş bir minibüs ve içinde 4 kadın işçi. Bu araç 4 kadın işçi ve şoförün canını

aldı. 5 ailenin hayatını kararttı. Temizlik işçilerinin günlük kazancı 80 liraydı ve sigortasız çalışıyorlardı. Bir tarafta Dubai'ye giden jet uçak, diğer tarafta sigortasız, düşük ücretle çalışmak ve halının üzerinde yolculuk yaparken ölmek. Ölen işçi kadınların çocuklarının haykırıları kulağımdan hiç gitmiyor. İçlerinden biri hıçkırığa hıçkırığa şöyle haykırıyordu: "Benim annem iş kazasında öldü! 80 lira için öldü! Bu kazanın annemin kaderinde olduğu söyleniyor. Hayır, bu bir kader değil, benim annem iş kazasında öldü!" Sigorta yok! Koltuk yok! Emniyet kemeri yok! Denetleme yok!

30'lu ve 40'lu yaşlarda ölen kadın işçiler arkalarında çok sayıda yetim bıraktı. 2 işçi kadının cenazesi aynı mezarlıkta, yan yana defnedildi. Bu bozuk düzende yaşarken gün yüzü görmeyenler birer metre kare mezarların içinde şimdiki. Kamyon-kamyon, traktör kasalarında "mal" gibi taşınan işçiler, fabrikalarda iş kazalarında yitirdiğimiz

işçiler! Daha fazla kâr adına, iş kazalarında yiten canlarımız. Ölen işçiler bizim sınıf kardeşimiz. Kapitalist düzende ölüm de adil değil. Ölümün adil olabilmesi için yaşamın adil olması lazım. Bu kapitalist sisteme ve onun temsilcilerine hıncımız daha fazla arttırıyor. İş kazalarına karşı gerekli önlemlerin alınmasını istemek yetmez, kapitalist sistemin yıkılması için daha fazla ter akıtmamız gerekiyor. ■

Ölen işçi kadınların çocuklarının haykırıları kulağımdan hiç gitmiyor. İçlerinden biri hıçkırığa hıçkırığa şöyle haykırıyordu: "Benim annem iş kazasında öldü! 80 lira için öldü! Bu kazanın annemin kaderinde olduğu söyleniyor. Hayır, bu bir kader değil, benim annem iş kazasında öldü!" Sigorta yok! Koltuk yok! Emniyet kemeri yok! Denetleme yok!

“Madonna'nın Köpeğinin Adı Nedir?”

■ İstanbul'dan bir işçi

Dün teyzem aradı. Uzun uzun çaldırdı. Şaşırdım. Teyzem çok önemli bir işi düştüğünde bile çaldırıp kapatır. Ben döner teyzemi ararım. Aramızda böylesi adı konmamış bir anlaşma var. Telefonu açtım. “Teyze sen kapat, ben seni arayayım” diyecektim. Ağzımı bile açamadım. O sakın kadından eser kalmamış gibiydi. “Oğlum, oğlum tez deynen, o sarı gavır türkücü sarı arvadın itini adı nedi?” “Teyze, hangi sarı kadın, kim o? Hem senin sarı kadınla, onu itiyle ne işin var?” deyiverdim. Teyzem, “mende seni bilir dedim. Sen o arvadı, itini bile bilersen, be ne bilersen? Senin dünyadan bihabersin. Men de seni bir zat bilirdim.” “Teyzem böyle davranmazdı, ne oldu bu kadına?” diye kendimle konuşuyorum. Teyzemin Madonna'yı ve köpeğini sorduğunu nereden bilecektim. Teyzemi elektrige kapılmış hale getiren işin vahametini sonradan anladım.

Mesele şöyle: Teyzemin oğlu yıllardır taşeron şirketlerde çalışıyordu. Hükümet her “taşeron işçisine müjde” dediğinde bizim teyze ve oğlu mest oluyorlardı. Teyzem içinden dualar eder, ardından da “cemi cümlesine, içinde de bize” derdi. Bana her sorduklarında, “benim istediğim taşerondaki tüm işçilere kadro hakkı verilmesi” derdim. Teyzem hep, “peki sınav olacakmış, ne sorular, ne okusun, nereye gitsin?” diye sorardı. “Valla ne soracaklarını bilmiyorum. Ama ne okuması ve nereye gitmesi gerektiğini biliyorum. ÜİD-DER'e gitsin, İşçi Dayanışması okusun. Kadroya gireceğim diye de borçlanmasın” derdim. Kadroya kaç işçi geçirildiğiyle ilgili doğru dürüst bir bilgi bile yok. Ama on binlerce taşeron işçisi tüm haklarından mahrum bırakıldıkları gibi, üstüne üstük bir de işlerinden atıldılar. İşten atılan binlerce işçiden biri de bizim teyze oğlu.

Teyze oğlu, geçen gün taşeron şirkette yeniden çalışabilmek için sınava girecekmış. Ana oğul birlikte gitmişler. Yazılı sınavı vermiş bizim teyze oğlu. Veli Efendi hipodromunun son yüz metresini koşan atlar gibi kamçılıktan sonra, bir de sözlü sınava tabi tutmuşlar. Görevli pek muhterem zat, önce birkaç bilindik soru sormuş. Ardı sıra garip sorulara gelmiş sıra. “Sana son bir soru soracağım. Bu soruyu bilersen, iş tamam. Madonna'nın köpeğinin adı nedir? Düşün öyle cevap ver.” Teyzem de oğlunun

ilerisinde oturuyormuş. Bizim teyze oğlu, anasına doğru bakmadan, bir de isim söylerse görevlinin gözünden kaçmayacağını düşünerek, köy ağzıyla “ana deynen ki, o sarı gavır arvadın itinin adını dedi” demiş. Kurnaz görevli verdiği süreye güvenerek, rahat ve geniş koltuğundan kalkıp karşıdaki odaya gitmiş. Bizim teyze hatunsa, güya muhterem zata çaktırmadan dışarı çıkmış. Bileceğine inandığı için, önce lise öğrencisi torununu aramış. “Ay Derya, sarı gavır arvadın itinin adı? Tez ol. Dayın sınavdadır” demiş. Torunu, “anneanne milyonlarca sarı kadın var. Çoğunun da köpeği var. Adını bilsen internetten bakardım” demiş. Teyzem daha sonra belki bilirim diye beni aramış. Ben de, teyzemin sorduğu sarı kadını da, itini de bilemedim. Daha sonra teyzemin oğlu aradığında sözlü sınavda Madonna'nın köpeğinin adının sorulduğunu anladım. Sözlü sınavı geçemediğini ve işe alınmadığını söyledi. Çok üzgün olduğu belliydi. Teyze oğluna, “kuzen, işsiz kaldığın için ve ev kredisi borcun olduğu için üzülmede haklısın. Üzülerek değil, ancak ve ancak mücadele eden işçilerden biri olursan, hep birlikte çözüm bulabiliriz” dedim. “Haklısın ağabey. Bizimle dalga geçtiler. İt kadar bile değerimiz yok. Bana yapacağım işle ilgili değil, saçma sapan sorular sordular. Madonna'nın iti kadar bile değerimiz yok onların yanında. Seni dinlemediğime pişmanım. Ben yüz yirmi bin lira borcu nasıl ödeyeceğim?” dedi.

O anda zihnimde eskiden bir iş başvurusunda bana da “eşekte kaç vites var” sorusunun sorulduğu belirdi. İşçi ve emekçiler yaşayabilmek için çalışmak zorunda. Elbette her işçi iş güvencesi olsun, iyi bir ücretle çalışsın ister. Fakat devlet, hükümet, patronlar el ele vermişler, karşılarındaki milyonlarca taşeron işçisiyle ve ailesiyle dalga geçiyorlar. Yıllardır canlarını çıkarttıkları taşeron işçilerine onca sahte umut verdikten sonra, bir de bu denli pervasızca onları alaya alabiliyorlar. Bunlar yalnızca benim teyze oğlunun değil yüz binlerce işçinin, işsiz yaşadığı sorunlardır. Sorun ortak olduğu gibi çözümü de ortaktır. Hiçbir işçi yaşadığı bu sorunları ne tek başına çözebilir, ne de devlet, hükümet ve sermaye üçlüsünden medet umarak çözebilir. Çözüm örgütlü mücadelede. Örgütlü olmadan, örgütlü bir mücadele içerisinde bulunmadan bu sömürü düzeninden kurtulamayız. ■

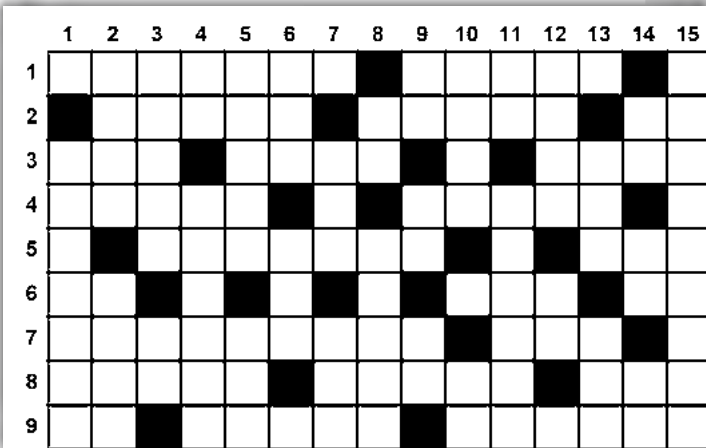
Borçlu

Erik çiçek açmış da bahçenin kıyısında
 Sen ona hiç bakmadan geçmişsen oracaktan
 Leylek dansa durmuş da bacanın tepesinde
 O baharlım laklakını durup dinlememişsen
 Şakır şakır bir tren bir gece köprüsünden
 Işıkla dalmamışsan gurbet türkülerine
 Akasya mor akasya ak akasya sarı sarı sarkmış da bahar
 mavilerinden
 Yaşamak ne güzel şey diye ağlamamışsan
 Çocuklar birdirbir oynuyorlar da çöplük arsada
 Dikilip yanı başlarına göğüs geçirmemişsen
 Yanından geçip gitmiş de çilekçinin arabası
 Kaçtan veriyorsun hemşerim diye yutkunmamışsan
 İskelenin tepesinden türkü döken gurbetçi gence
 Varolasın koçum benim diye el sallamamışsan
 Bahar dalı gömleğiyle utangaç bir uçurtma
 Bu ne şıklık delikanlım diye laf atmamışsan
 Ve çapkınca bakmamışsan
 Göğsü domur domur yeniyetmeye
 Sesi bambam
 Sesi ramazan topu
 Kendini Herkül sanan delikanlıyı
 Yaştanmışcasına süzüp selamlamamışsan
 Öpmemişsen gözlerine bakıp duran bir gözleri şenlikliyi
 Yaşama itmemişsen iter gibi denize
 Girmemişsen koluna bir yıkılmışın
 Yalanla da olsa avutmamışsan umutsuzu
 Su diyene bir avuç su
 Bir yaralı parmağa işlememişsen
 Kolay gelsin dememişsen taş kıranlara
 Günaydınsız bırakmışsan bahçe bezeyenleri

Eğilip koklamamışsan çitten gülen çiçeği
 Bayram bayram donanmamışsan
 Sevinciyle dostlarının
 Acısını dostlarının
 Yüreğinde duymamışsan
 Kapı kapı dolaşmamışsan iş dilenerek
 İşsizliğe düşmemişsen hakkım dedikçe
 Ve bayraklı pankartlı yürüyüşlere
 Halaylı horonlu grev şenliklerine
 Katılmayı aşk gibi duymamışsan şurada
 Ağrın ağrım
 Acın acım
 Dememişsen insan kardeşlerine
 Ve dilinin en görkemli
 Ve dilinin bando-davul sövgülerini
 Sıralayıp sallamamışsan deyyuslar saltanatına
 Hangi yaşta olursan ol
 Kardeşim
 Kaptırıp gönlünü sevda fırtınasına
 Evin yolunu şaşırmamışsan
 Sende iş yok be kardeşim
 Sen artık hapyı yutmuşsun
 Borçlusun sen ağaçlara kuşlara
 Borçlusun sen trenlere otobüslere
 Yağan kara esen yele borçlusun
 Borçlusun sen her şeye
 Gözdeki ışıltıya
 Alındaki çizgiye
 Eldeki şaşkınlığa
 Borçlusun her şeye
 Kardeşim
 Yaşamın kendisine

Hasan Hüseyin Korkmazgil

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

- İşçilerin haksızlıklara karşı direnmesi. Kapıkullarına üç ayda bir ödenen aylık.
- Siğir, hindi vb. etinden yapılan, genellikle dilimlenerek soğuk yenen bir yiyecek. Katıdan sıvı hale geçme. Bir işaret sıfatı.
- Bulutların yeryüzüne inmesi. Mobilyacılıkta kullanılan bir ağaç. Yapıştırıcı bir madde.
- İçinde, elektrik akımı ile akkor durumuna gelerek ışık verebilen bir iletkeni bulunan, havası boşaltılmış cam şişe. Mecazen beşkardeş!
- Ağaç çileği. En uygun durum ve zaman.

- Akıl. Böbrek atığı. Kürtçe'de üç.
- Turunçgiller. Uzunluğu 2,54 cm olan İngiliz ölçü birimi.
- Hindistan'da konuşulan bir dil. Cesur, güçlü. Tanrı inancı olmayan.
- Bir hayvan. Çözülmesi kolay düğüm, eğreti düğüm. Siperli başlık.

Yukardan Aşağıya

- Müdafaa.
- Ad. 60 dakikalık zaman parçası.
- Demir, tahta yüzeylerdeki boya, pas ve benzerini çıkarma, pürüzleri gidermek amacıyla kullanılan iri dişli bir törpü. Lübnan'ın plakası.
- Yabancı. Ahiretle ilgili.
- Ateşli silahların bir parçası. Afrika'nın en uzun nehri.
- Dolaylı anlatım. Venedik ya da Genova Cumhuriyetlerinin seçimle iş başına gelen başkanları.
- Umut, istek, arzu. Sahip.
- Genişlik. Köték.
- Tümör. Bir işaret sıfatı ve zamiri. İlaç, merhem.
- Sancak. Beyaz.
- Karın şişliği. Yat limanı.
- Uzay. Genişlik.
- Arka, geri. Yırtık, yarık.
- Birleşmiş Milletler'in kısaltması. İskambilde birli. Tesisatta üç yönlü bağlantı parçası.
- Dayanma, karşı durma, direnç.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	R	E	K	A	B	E	T	M	A	M	A	F	I	H	
2	A	R	A	L	I	K	A	T	O	N	A	M	A		
3	D	I	L	Ç	O	K	T	A	N	A	N	W			
4	İ	Ş	E	K	İ	L	A	P	O	K					
5	K	I	N	I	H	M	A	K	M	A	R	İ			
6	A	M	E	N	N	A	S	Ö	M	Ü	R	G	E	N	
7	L	V	E	M	E	P	A	R	A	M	G				
8	M	I	B	A	M	T	E	L	I	A	R	K			
9	B	E	N	C	İ	L	L	I	K	T	E	Z	E	K	

İşçilerin Sordukları/59

Emekli Aylığı Nasıl Hesaplanır?

Çalışırken düşük maaş alan işçiler emekli olduklarında da ücret çilesi çekmeye devam ediyorlar. Yıllarca emekli olmak için prim ödeyen, emeklilik gün sayısını doldurmak için uğraşan, prim gününü doldurduktan sonra yaş engeline takılan işçiler, emekli olduktan sonra da üç kuruş maaş nedeniyle yeniden iş aramaya başlıyorlar. İşçilerin birçoğu prim gün sayısı ne kadar çok olursa o kadar yüksek emekli maaşı alacağını düşünüyor. Fakat gerçek durum bu değil, emekli maaşının miktarı sadece prim gününün çok olmasına bağlı değil.

Emekli maaşlarının hesaplanmasında çeşitli karmaşık ve değişen formüller kullanılıyor. **Buna göre işçinin emekli maaşı hesaplanırken ilgili kanuna göre belirlenen “ortalama aylık kazancı”, yine aynı kanuna göre belirlenen “aylık bağlama oranı” ile çarpılıyor.** Bu iki unsuru akıldan çıkarmadan ilerleyelim: 1999 ve 2008 yıllarında sosyal güvenlik sisteminde yapılan değişikliklerle “aylık bağlama oranı” denilen bu çarpan giderek düşürüldü. Böylelikle kanun değişikliklerinin her biri emekli maaşlarının daha da düşmesine neden oldu. Özellikle 2008 yılında yürürlüğe giren ve medyada “reform” diye sunulan 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu emeklilik maaşının hesaplanması konusunda işçileri ve çocuklarını çok daha ciddi biçimde etkileyecek değişiklik ve düzenlemeleri beraberinde getirdi. İşçiler sosyal güvenlik sistemine giriş yaptıkları yıla göre daha fazla prim ödeyecek, daha ileri yaşlarda emekli olacak ve daha düşük emekli maaşı alacak.

Mesela, 2000 yılı öncesi dönem için,

Bir SSK'lının ilk 5000 günü için “aylık bağlama oranı” %60 olarak belirlenir ve 5000 günden sonraki her 240 gün için % 1 arttırılırdı. Bu da 9000 prim günü olan işçinin ortalama aylık kazancının toplamda %76'lık “aylık bağlama oranı” ile çarpılması anlamına geliyordu.

1999 yılında yapılan düzenlemelerle “aylık bağlama oranı” hesaplaması şöyle değiştirildi: SSK'lının ortalama aylık kazancı, ilk 3600 gün için %35 ile çarpıldı, sonraki 5400 günün her 360 günü için bu rakama %2 eklendi. **Bu da 9000 prim günü olan işçinin ortalama aylık ücretinin toplamda %65'lik “aylık bağlama oranı” ile çarpılması anlamına geliyordu.**

2008 yılında yapılan düzenlemelerle “aylık bağlama oranı” hesaplaması yine değiştirildi: SGK'lının ortalama

aylık kazancı her yıl (360 gün) için %2'lik “aylık bağlama oranı” ile çarpılmaya başladı. Bu da 9000 prim günü olan işçinin ortalama aylık ücretinin toplamda yüzde 50'lik “aylık bağlama oranı” ile çarpılması anlamına geliyor.

Karşılaştırmak gerekirse bir işçi için,

- 2000 öncesi dönemde 9000 günlük prim için %76,
- 2000-2008 döneminde 9000 günlük prim için %65,
- 2008 Ekim sonrası dönemde 9000 günlük prim için %50 aylık bağlama oranı hesaplanmaktadır.

Bu durum her üç dönemde de prim günü olan işçilerin emekli aylığının hesaplanmasında üç ayrı formülün kullanılmasına neden oluyor. Her yeni formül bir önceki dönemin formülüne göre emekli ücretlerini düşürdüğünden, işçinin 2008 sonrası dönemdeki prim miktarı ne kadar yüksekse bu, hesaplama yönteminde ortalama o kadar etkileyecek ve emekli aylığının daha düşük olmasına neden olacaktır. Kanundaki bu değişiklikler işçi sınıfına yönelik büyük bir saldırıdır.

Ayrıca bu kanunla, emeklilik için gereken prim gün sayısı ve emeklilik yaşı kademeli olarak arttırılmış, 2048 yılında 9000 gün ve 65 yaşa yükseltilmiştir. Hiçbir patronun işçileri 60-65 yaşına kadar çalıştırmadığı ortadadır. Emekli olmanın zorlaştırılması, emekli aylıklarının düşürülmesi işçilerin açlığa mahkûm edilmesidir. Emekli aylığı, işçilerin hem yaşlılıkları hem de öldükleri zaman eş ve çocukları için güvencedir. İşçilere ve gelecek kuşaklara yönelik bu saldırı ancak mücadele ederek ortadan kaldırılabılır. ■

Türkiye İşçi Sınıfının 1 Mayıs Geleneği!

Dünya işçi sınıfı birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs'a hazırlanıyor. Türkiye'de ise alanlara çıkarak taleplerini haykırmak isteyen işçileri birçok zorluk bekliyor. Egemenler, işçilerin bu görkemli mücadele gününe katılımını engellemek ve işçilerin gücünü zayıflatmak için her şeyi yapıyorlar. Ancak bizler biliyoruz ki dünyada olduğu gibi Türkiye'de de son derece güçlü ve görkemli bir 1 Mayıs geleneği vardır. Bu gelenek yasaklarla, baskılarla unutturulamaz. Türkiye işçi sınıfının tarihi bu gerçeği kanıtlamaktadır.

Bu topraklarda ilk 1 Mayıs gösterileri 1909 yılında Osmanlı'da gerçekleştirildi. 1908 yılında ilan edilen II. Meşrutiyet bazı hak ve özgürlüklerin önünü açmış, baskı altındaki kesimler seslerini duyurmaya başlamıştı. O yıllarda Osmanlı toprağı olan Selanik ve Üsküp'te her millettten işçiler 1 Mayıs'a birlikte hazırlandılar. Osmanlı işçi sınıfını oluşturan Bulgar, Sırp, Ermeni, Arap, Yunan, Rum ve Türk işçiler 1 Mayıs'ı birlikte kutladılar. Bu mitinge katılan işçilerin temel talepleri 1 Mayıs'ın ruhunu yansıtıyordu; iş saatlerinin kısaltılması, sömürü ve savaşların son bulması, işçiler arasında dayanışma!

Ancak Balkan Savaşları ve ardından gelen I. Dünya Savaşı boyunca Osmanlı topraklarında 1 Mayıs gösterileri yasaklandı. 1 Mayıs'ı yasaklayan dönemin egemenleri halklar arasına kin ve nefret tohumları ektiler. 1912 ilâ 1919 yılları arasında 1 Mayıs gösterileri gerçekleştirilemedi. 1 Mayıs ancak 1920 yılında yeniden kutlanmaya başlandı. O yıl Haliç'te yapılan gösterilerde işçiler, işgal karşıtı talepler dile getiriyordu. İstanbul'daki kutlamalara Vapur İşletmeleri, Haliç İdaresi, Baruthane, Feshane ve Zeytinburnu deri fabrikalarının işçileri, Fatih, Aksaray, Harbiye hatlarındaki tramvay işçileri iş bırakarak katılmıştı.

1920 ilâ 1924 arasındaki 4 yıl boyunca çok zor koşullarda da olsa işçiler özgürlük talepleriyle 1 Mayıs meydanlarında bulundu. Türkiye Cumhuriyeti döneminde ise 1 Mayıs yine baskı, yasaklama ve engellerle karşı karşıya kaldı. Ve 1927 yılında 1 Mayıs gösterileri yasaklandı. Bu dönemde toplumun sınıflardan oluştuğunu söylemek dahi suç sayılıyor, yeni Cumhuriyetin sınıfsız bir toplum olduğu iddia ediliyordu. 1 Mayıs'ın bir mücadele günü

olduğunu unutturmak ve sınıfsal özünden kopartmak isteyen egemenler, 1935 yılına gelindiğinde bu günü "Bahar ve Çiçek Bayramı" ilan ettiler.

Böylece 1976'ya kadar 1 Mayıs, 50 yıl boyunca yasaklı kaldı. 1960'lı yıllardan itibaren Türkiye'de sanayi gelişmeye, işçi sınıfı büyümeye başlamıştı. İşçiler örgütlenerek ekonomik ve siyasi haklarını talep etmeye başlamıştı. Bir uyanış içinde olan Türkiye işçi sınıfı, 1 Mayıs geleneğini yeniden diriltmek üzere harekete geçmişti. 1976 yılında DİSK'in öncülüğünde işçiler, 1 Mayıs'ı kutlamak üzere alanlara çıktılar. Bir yıl sonra 1 Mayıs'ta işçi sınıfı sel olup İstanbul Taksim Meydanına akıyordu. 500 bin işçi dört bir koldan alana akıyor, 1 Mayıs o güne kadar hiç olmadığı kadar görkemli bir mitingle kutlanıyordu. İşçi sınıfının uyanışından korkan dönemin egemenleri,

gerçekleştirdikleri kanlı provokasyonla Taksim 1 Mayıs'ını kana buladılar. Onlarca işçiyi katlettiler. Bu katliama rağmen işçiler bir yıl sonra 1978'de yine çıktılar alanlara. Fakat 1980 askeri faşist darbesi ile 1 Mayıs yeniden yasaklandı.

1980'li yıllarda baskı ve yasaklamalara rağmen sendikalar ve siyasi partiler 1 Mayıs'ı salon toplantılarıyla kutladılar. 1993

yılında yasaklar aşıldı ve sendika konfederasyonları 1 Mayıs'ı alanlarda kutlamaya başladı. 1996 yılında İstanbul Kadıköy'de 100 bin kişinin katılımıyla 1 Mayıs gösterileri düzenlendi. Baskı ve yasaklara rağmen Türkiye'de 1 Mayıs meydanlarda kutlanmaya devam ediyordu. Bu geleneği ezemeyen egemenler, 2010'da 1 Mayıs'ı "emek ve dayanışma günü" olarak, resmi tatil günü ilan etmek zorunda kaldılar. Ancak bu kez de işçilerin mücadele ve dayanışmasının önüne geçmek için 1 Mayıs'ın kendi belirledikleri bir alanda ve içerikte kutlanmasını dayatmaya başladılar. Son yıllarda ise OHAL bahane edilerek 1 Mayıs kutlamaları yasaklanmaya veya sınırlandırılmaya çalışılıyor.

Fakat bütün baskı ve karalamalara rağmen Türkiye işçi sınıfı 1 Mayıs'a birlik, dayanışma ve mücadele arzusuyla sahip çıkmıştır, çıkıyor. 1 Mayıs geleneği imparatorluklara, emperyalist savaşlara, tek parti rejimine, askeri diktatörlüklere ve OHAL düzenine rağmen yok edilemedi, edilemeyecek! ■